

בית משפט השלום בקריות

ת"א 45735-04-24 צורי נ' גרינברג ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט שלמה מיכאל ארדמן

חיים צורי

תובעים

נגד

1. דורון גרינברג
2. איילת צור לוי

נתבעים

פסק דין

עניינה של תובענה זו, שאלת היחס בין חופש הביטוי במסע בחירות לשמו הטוב של ראש עיר מכהן.

א. העובדות וטענות הצדדים:

1. ביום 25.2.24, יממה וחצי לפני הבחירות לראשות העיר, פרסמו הנתבעים שהינם יריב פוליטי של התובע שכיהן אז כראש עיריית קרית מוצקין ותומכת ביריב פוליטי של התובע, קלטת עם הכיתוב "חשיפה חשיפה חשיפה, ממה פוחד חיים צורי ראש העיר לשעבר, הנבצר והנאשם בפלילים לפי הקלטה לכאורה שהגיעה אלינו ומצורפת כאן". בקלטת, נשמע לכאורה התובע אומר בין היתר את הדברים הבאים: "אה, אם ציקי מנצח אני גמרתי את הסיפור, גמרתי. אם מוציאים דברים שעשינו, אני גומר בכלא. הוא בן זונה אני מכיר אותו. השרץ הזה לא יספיק להיכנס לעיריה הוא פותח את כל המסמכים שם אותי בכלא..."

2. התובע הגיש תביעה על פי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"), וטוען כי מדובר בקלטת מזויפת שנוצרה באמצעות חקיקין או בינה מלאכותית, כאשר הקול בה אינו קולו של התובע. לתביעה צירף התובע חוות דעת של מומחה אודיו וידאו הקובע כי הקול בקלטת אינו קולו של התובע.

3. אין חולק כי הנתבעים לא ביצעו בדיקות מיוחדות בטרם פרסמו את הקלטת, והם גם לא פנו אל התובע לקבלת תגובתו בטרם הפרסום. עם זאת, לאחר הפרסום מששלח בא כח התובע מכתב התראה לנתבעים הם הסירו את הפרסום מהפייסבוק. עם זאת לא פורסמה הודעת תיקון או התנצלות.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 45735-04-24 צורי נ' גרינברג ואח'

תיק חיצוני:

4. התובע טוען כי לפרסום נחשפו אלפי אם לא עשרות אלפי אנשים בפייסבוק ובווטסאפ וכי לא מן הנמנע שהפרסום הכוזב גרם להפסדו של התובע בבחירות לראשות העיר, שכן ההפסד היה מזערי ב- 194 קולות בלבד. לטענתו מדובר בפרסום לשון הרע שלא בתום לב.

4

5. הנתבעים טוענים כי מדובר בקלטת בקולו האותנטי של התובע אשר התקבלה לטלפון של הנתבעים. לטענתם אין לתת אמון בחוות דעת המומחה מטעם התובע. לטענתם, בכל מקרה פעלו באמונה בתום לב בכך, וראו אינטרס ציבורי לפרסם את הקלטת, כשלא ניתן היה לבצע בדיקות עקב קרבת מועד הבחירות ובמיוחד כאשר מדובר היה בתובע שהינו ראש שהואשם בפלילים בשוחד, מרמה והפרת אמונים, ואף הושעה מתפקידו ולפיכך בכל מקרה לא נגרם נזק לשמו הטוב. לטענת הנתבעים, מדובר בתביעת השתקה בסכום מופרז תוך בחירת נתבעים מסוימים סלקטיבית שדינה להידחות על הסף. לטענת הנתבעים עומדות להם ההגנות בסעיפים 14, 15(2), 15(3) ו- 15(4), 15(5) (ב) ו- 15(7) לחוק. לחילופין, טוענים התובעים כי יש להטיל על התובע אשם תורם ולכל היותר לפסוק לו פיצויי בוז של שקל אחד.

14

6. הצדדים הגיעו בתיק זה להסכמה דיונית, כי תיק זה יוכרע על בסיס החומר שבתיק, בלא חקירת עדים.

16

17

18

ב. דיון והכרעה:

7. ככלל, קיים כידוע מתח בין זכותו של אדם לשמו הטוב לבין הזכות לחופש הביטוי. מתח זה בא לביטוי במיוחד בהקשר לאנשי ציבור שאמנם חושפים עצמם לביקורת ציבורית מעצם היותם אנשי ציבור כחלק משוק הדעות שמוצג בפני הציבור. לעניין זה ניתנת הגנה על הפרסום גם אם אינו אמת על פי סעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע ככל שהפרסום נעשה בתום לב (ראה למשל: דנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה זיין אורבך, פ"ד סז (1) 667 (2014)). עם זאת, גם אנשי ציבור זכאים להגנה על שמם הטוב (ראה למשל: רע"א 6557/20 ערוץ 10 החדש בע"מ נ' שרת התרבות והספורט ח"כ מירי רגב [ניתן ביום 13.3.2024]). האם הדברים שונים בתקופת בחירות? היינו, האם בתקופת בחירות ניתן כחלק מהקמפיין הפוליטי, לתקוף אנשי ציבור, גם כאשר הדבר מהווה לשון הרע? שאלה זו לא נדונה בפסיקה בישראל. התשובה שניתנה במשפט המשווה לשאלה זו הינה שלילית. היינו, העובדה כי לשון הרע נאמרת כחלק ממסע בחירות, אינה משמשת הגנה כשלעצמה, בהעדר קיום הגנה ספציפית בחוק או בפסיקה (Culnane v. Morris [2005] EWHC 2438 (Q.B.)).

30

31

בית משפט השלום בקריות

ת"א 45735-04-24 צורי נ' גרינברג ואח'

תיק חיצוני:

8. בפסק דין מנחה שניתן בשאלה זו בבית המשפט העליון האוסטרלי, אומר בעניין זה הנשיא Gleeson בפסק הדין בעניין Roberts v. Bass (2002) 212 CLR 1 (סעיפים 13-14 לפסק הדין) בהתייחס להגנה המקבילה של Qualified Privilege:

"...But it would be inconsistent with the purpose of the privilege to use the occasion, not for the honest expression of views, but for the publication of defamatory matter, knowing it to be false, or not caring whether it was true or false. Recklessness is a word sometimes used to describe the last-mentioned state of mind; but it does not simply mean carelessness, even in a high degree. It means "indifference to its truth or falsity As Braddock v Bevins makes clear, when, in the course of an election contest, political views damaging to the reputation of a candidate, deliberately intended to harm his or her prospects of election, are published, what attracts the qualified privilege is interest in the honest expression of views, no matter how strongly put, and no matter how unreasonable they may be. The purpose of the privilege is not to protect dishonesty, or to permit the communication of anything that is represented to be a view, whether or not it is in fact genuinely held. A statement made in the course of political debate in an election campaign does not become honest merely because it serves a purpose of damaging the reputation, and therefore the electoral prospects, of a candidate. The genuineness of a belief that it is in the public interest that a candidate should be defeated does not cast a mantle of honesty over anything and everything that may be said in order to achieve that objective. The end does not justify any means. A strongly held opinion that a member of Parliament should be voted out of office does not mean that anything said about the member with the object of persuading electors to a like opinion must be treated as honest, and that the use of the privileged occasion is necessarily proper.."

9. במילים אחרות, גם כאשר מתקיים מסע בחירות, לא הכל מותר. לא ניתן להשחיר דמותו של מועמד במסגרת ויכוח פוליטי, רק מתוך מטרה לגרום לו שלא להיבחר, אלא אם כן, הדברים הינם אמת או מתיישבים עם חובת תום הלב כפי שנקבע בסעיפים 14 ו-15(2) לחוק איסור לשון הרע.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 45735-04-24 צורי נ' גרינברג ואח'

תיק חיצוני:

10. אין ספק כי קלטת ממנה משתמע כי התובע מודה כי הינו עבריין שמקומו בכלא, היא לשון הרע שכן יש בה כדי לבזות אדם בשל מעשים או התנהגות המיוחסים לו, על פי סעיף 1 לחוק. האם עומדת לנתבעים הגנת "אמת בפרסום", על פי סעיף 14 לחוק? לטעמי, התשובה שלילית. העובדה כי הוגש כנגד התובע כתב אישום, או כי גורמים אחרים הורשעו בפרשות שלגביהן הוגש כתב אישום נגד התובע, אינה מהווה הוכחה לביצוע עבירות פליליות, וממילא לא הוכח התנאי הראשוני לקיומה של ההגנה, היינו שלשון הרע הינה אמת. לעניין זה עומד על המפרסם נטל כבד ביותר (ראה למשל: דנ"א 7325/95 **ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס**, פ"ד נב (3) 1, 40-41 (1998)), להוכיח כי בוצעו עבירות על ידי התובע, ועומדת לתובע חזקת החפות. לא עומדות בפני הראיות בתיק הפלילי כנגד התובע (שעדיין מתנהל) וממילא לא אוכל לקבוע כי הנתבעים הוכיחו כי התובע עבר עבירות פליליות. מעבר לכך, הנקודה המרכזית בפרסום הקלטת, לא היתה הגשת כתב האישום, אלא שהתובע לכאורה הודה במו פיו כי ביצע עבירות ומקומו בכלא. ככל ועובדת ההודאה, שאינה פרט לוואי כטענת הנתבעים, אלא פרט מהותי, אינה נכונה, לא יכולה לעמוד לנתבעים הגנת אמת בפרסום.
11. האם הוכיחו הנתבעים, כי הקלטת אותנטית? התשובה שלילית. עיון בראיות שהגישו הנתבעים מלמד כי הנתבעים לא התמודדו עם הטענה שאין מדובר בקולו של התובע. הנתבעים לא הגישו חוות דעת נגדית המוכיחה כי מדובר בקולו של התובע, או הביאו ראיה כלשהי אחרת, לנסיבות עריכת הקלטת, שיש בה כדי להעיד היכן ומתי נערכה הקלטת, כדי לשפוך אור על השאלה האם אכן הוקלט התובע. כך גם לא הובאו ראיות של עדים המכירים מקרוב את קולו של התובע. טרחתי והאזנתי גם לקלטת, ולא שוכנעתי (גם מבלי להתייחס לקשיים מהגעה למסקנות בלי העזרות במומחה), כי מדובר בהכרח בקולו של התובע. לדרכים להוכחת זיהוי קול, ראה למשל: ע"פ 2996/09 **פלוגי נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 11.5.2011]; ע"פ 5002/09 **מדינת ישראל נ' מאיר ז'אנו** [ניתן ביום 2.12.2010]. עצם העלאת טענות כלליות של הנתבעים בדבר המהירות בה ניתנה חוות הדעת, ומהי דגימת הקול להשוואה מול הקלטת שבמחלוקת, אין בה כדי לשמש ראיה משכנעת כי מדובר בקולו של התובע, או כי חוות הדעת מטעמו אין בה ממש. הנה כי כן, הנתבעים לא הוכיחו כי הקלטת אותנטית וממילא לא הוכיחו כי התובע אכן הודה בביצוע עבירות פליליות.
12. מה לגבי ההגנות בסעיף 15 לחוק? כפי שניתן לראות מהרישא של הסעיף, תנאי לתחולת ההגנות הינה שמדובר בפרסום שנעשה בתום לב. לעניין זה, קובע סעיף 16(ב)(2) לחוק איסור לשון הרע, כי חזקה על נתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב, אם "הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא". ככל והמפרסם לא פעל לפני הפרסום באמצעים סבירים לבדוק את נכונות הפרסום כדי לאמת את העובדות, לרבות בדיקה כי מקורות הפרסום מהימנים ורציניים, וקיבל את התייחסותו של הנפגע הפוטנציאלי

בית משפט השלום בקריות

ת"א 45735-04-24 צורי נ' גרינברג ואח'

תיק חיצוני:

מהפרסום קודם פרסומו, לא ניתן לומר שפעל בתום לב (ראה: דנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר
אילנה זיין אורבך, פ"ד סז (1) 667 (2014)). השאלה מהי בדיקה באמצעים סבירים נבחנת
בהתאם לנסיבות המקרה הספציפי (ראה: ע"א 4/85 צור נ' הוכברג, פ"ד מב (3) 251 (1988)).
כך נאמר בנושא זה גם במשפט המשווה, בפסק הדין האוסטרלי בעניין *Lange v. Australian*
Broadcasting Corporation (1997) 189 CLR 520, 574:

"Whether the making of a publication was reasonable must depend upon
all the circumstances of the case. But, as a general rule, a defendant's
conduct in publishing material giving rise to a defamatory imputation will
not be reasonable unless the defendant had reasonable grounds for
believing that the imputation was true, took proper steps, so far as they
were reasonably open, to verify the accuracy of the material and did not
believe the imputation to be untrue. Furthermore, the defendant's conduct
will not be reasonable unless the defendant has sought a response from the
person defamed and published the response made (if any) except in cases
where the seeking or publication of a response was not practicable or it
was unnecessary to give the plaintiff an opportunity to respond."

13. הנתבעים לא כך פעלו במקרה שלפני. הנתבעים לא ביצעו ולו בדיקה מינימלית לבחון את
האותנטיות של הקלטת שנשלחה אליהם. הם לא בדקו מי הוא השולח, האם מדובר במקור
אמין, לא פירטו את זהותו בפני בית המשפט, כדי שבית המשפט יתרשם מאמינותו, ויבחן את
הסבירות כי הקלטה מקורית של התובע תגיע לידי. הנתבעים עצמם, גם לא בדקו עם מי ששלח
להם את הקלטת, כיצד לטענתו הגיעה הקלטת לידי, כדי לבחון האם טענתו סבירה. אם לא
די בכך, הנתבעים לא שלחו את הקלטת לבדיקת מעבדה כדי לבחון את זהות הקול האם נחזה
כקולו של התובע מול הקלטות ידועות שלו מהעבר. הנתבעים גם לא ביקשו את תגובתו של
התובע לקלטת טרם פרסומה. אינני מקבל את טענת הנתבעים בסעיף 31 לסיכומיהם, כי די
בכך שככל והקלטת אותנטית, יש עניין ציבורי להציגה בבחירות, וכי נוכח קרבת מועד
הבחירות והעלות הכספית הכבדה בבדיקת הקלטת, ניתן לפרסמה גם בלא בדיקה. העובדה כי
תוכנה של הקלטת מתיישב עם הנרטיב של הנתבעים במסע הבחירות שלהם כנגד התובע כי
מדובר בראש עיר מושחת שאינו בוחל במעשים פליליים, אינה מצדיקה פרסום עובדות

בית משפט השלום בקריות

ת"א 45735-04-24 צורי נ' גרינברג ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מכפישות בלא בדיקה מינימלית. אין מדובר בהבעת דעה על התובע, אלא בייחוס מעשים
- 2 פליליים, תוך טענה למעשה שהתובע הודה בהם.
- 3
- 4 14. הנה כי כן, הנתבעים אינם יכולים לטעון לתחולתן של ההגנות שבסעיף 15 לחוק, מאחר ולא
- 5 פעלו בתום לב כמשמעותו בחוק איסור לשון הרע. הם פעלו בפזיזות תוך אדישות לשאלה האם
- 6 הקלטת אותנטית עם לאו, על אף שידעו היטב שיש בפרסומה של הקלטת להזיק לתובע אישית
- 7 וציבורית.
- 8
- 9 15. מטבע הדברים על כן, שאני דוחה את טענות הנתבעים כי מדובר "בתביעת השתקה". בעניין
- 10 רע"א 6557/20 **ערוץ 10 החדש בע"מ נ' שרת התרבות והספורט ח"כ מירי רגב** [ניתן ביום
- 11 13.3.2024] דחה בית המשפט העליון את הלכת *Sullivan v. New York Times Co.*, 376
- 12 U.S. 254 (1964) (להלן: "עניין Sullivan") האמריקאית וסירב להחילה במשפט הישראלי.
- 13 המשפט הישראלי מכיר בכך שיש להגן על שמו הטוב של איש ציבור, ולשון הרע כנגדו פסול,
- 14 אלא אם עומד במגבלות החוק. כפי שנקבע ברע"א 1924/24 **וקנין נ' קיבוץ ניר דוד – אגודה**
- 15 **שיתופית** [ניתן ביום 7.1.2025], תביעות השתקה, עניין תביעות חסרות יסוד, או שעילתן
- 16 גבולית. אינני סבור כי זהו המקרה שבפני. אין מדובר כאן בהבעת דעה על התובע בצורת מילוי
- 17 תפקידו, אלא בייחוס לתובע הודאה במעשים פליליים. ייחוס כזה הינו לשון הרע, אלא אם
- 18 מוכח כי הינו אמת או כי נטען בתום לב בשל העניין הציבורי. כפי שעמדתי על כך, העלאת
- 19 טענות מסוג זה בלא בדיקה מינימלית, אינה פעולה בתום לב, ועל כן אינה מזכה בהגנה.
- 20
- 21 16. מהו אפוא הפיצוי לו זכאי התובע? כפי שנפסק (ראה למשל: ע"א 89/04 **נודלמן נ' שרנסקי**
- 22 [ניתן ביום 4.8.2008]; ע"א 6903/12 **Canwest Global Communications Corp. נ' עזור**
- 23 [ניתן ביום 22.7.2015]), מטרת הפיצויים כוללת מספר מרכיבים ובהם, השבת מצב לקדמותו,
- 24 סנקציה כנגד המעוול, והרתעה כלפי הציבור. לעניין הפיצוי, יש להתחשב בין היתר בעוצמת
- 25 הפגיעה, לרבות היקף החשיפה המכפישת, מהות לשון הרע, וזמני הפגיעה והיקפם. עוד יש
- 26 להתייחס גם להתנהגות המעוול לאחר הפגיעה ובמהלך המשפט, האם המשיך בטענותיו או
- 27 שמא בחר להודות בטענותיו ולהתנצל. כן יש להתייחס לשאלת תום הלב או העדרו לעניין
- 28 הפרסומים. סעיף 22(2) לחוק גם מקנה לבית המשפט סמכות להפחית פיצוי לתובע, ככל
- 29 שלתובע קיים שם רע קודם המשפט, בשל עברו, ומעשיו.
- 30
- 31 17. במקרה שבפני, השיקולים מעורבים. מחד גיסא, מדובר בלשון הרע חמור, המייחס הודאה
- 32 במעשים פליליים לתובע. אין ספק שלתובע נגרמה פגיעה אישית וציבורית מפרסום הקלטת,
- 33 גם אם לא ניתן להוכיח כי גרמה להפסדו בבחירות. יש אפוא ליתן פיצוי שיפצה את התובע,

בית משפט השלום בקריות

ת"א 45735-04-24 צורי נ' גרינברג ואח'

תיק חיצוני:

וגם ישמש גורם מרתיע מפני מעשים דומים. על כך יש להוסיף, כי הפרסום הגיע למאות אם לא לאלפי אנשים במועד קריטי לתובע, וכי הנתבעים לא הודו כי הפרסום היה מוטעה ולא התנצלו. עוד כאמור הוכח כי הנתבעים לא פעלו כלל לוודא את אותנטיות הקלטת. מנגד, לא הוצגה בפני חוות דעת בדבר היקף החשיפה של הפרסום, והנתבעים גם פעלו להסיר את הפרסום. עוד לא ניתן להתעלם מכך ששמו הטוב של התובע נפגע עוד קודם לפרסום בשל כתב האישום שהוגש נגדו, ובשל פרסומים אחרים אשר ייחסו לו התנהגות בעייתית. נוכח מכלול השיקולים, אני דוחה את הטענה כי יש להסתפק "בפיצוי בוז".

18. לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, אני מחייב את הנתבעים ביחד ולחוד לשלם לתובע סך של 25,000 ₪ וכן הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 7,000 ₪.

המזכירות תסגור את התיק.

ניתן היום, כ"ט שבט תשפ"ה, 27 פברואר 2025, בהעדר הצדדים.

שלמה מיכאל ארדמן, שופט

